

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab
Kanslienheten
Helene Håkansson

2017-04-10

Ärendenummer: 2016/01596
Dokumentnummer: 2016/01596-5

Till nämnden för primärvård och folktandvård

Förslag till yttrande över motion Angående specialistjour för primärvården

Sammanfattning

I en motion från Alexander Wendt (M) menas att när primärvårdsläkare söker konsultation av andra och sjukhusbundna specialister uppstår ett påtagligt tillgänglighetsproblem. Erfarenhet från andra länder visar att en telefontjänst bemannad av läkare (RACE; Rapid Access to Consultative Expertise) skapar hög svarsfrekvens med tid för konsultation under pågående besök. Lämpliga läkare att bemanna denna typ av tjänst i Blekinge skulle vara seniora läkare.

Motionären föreslår

Att utreda förutsättningarna för att starta en liknande tjänst i Blekinge enligt motionens intentioner.

Inhämtade synpunkter

Stefan Persson, chefläkare primärvård Primärvårdsförvaltningen Blekinge

Yttrande

Från primärvården nås de flesta specialiteter och subspecialiteter via telefon dagtid.

Respektive primärjour nås alltid direkt och denne kan sedan förmedla kontakt med sin bakjour när det gäller akuta fall. I icke-akuta fall finns på samma sätt för de flesta områden ett telefonnummer att ringa. Hittar man det inte får man det via växeln. Befintliga konsulttelefoner är tillgängliga samtliga veckans arbetsdagar, för en del enbart 1 - 2 timmar/dag i smala områden.

Konsulttelefoner finns för Ortopedi, Infektion, Röntgen, Gastroenterologi, Hematologi, Hud, Kardiologi, Lungmedicin, Neurologi, Njursjukdomar, Urologi, Palliativ medicin, Diagnostiskt centrum, ART, Psykiatrins akuta bedömningsteam. Övriga specialiteter nås alltid via respektive mottagning om man ringer via växeln för att få ett internt nummer. Om man önskar en omgående konsultation sker detta via telefonnummer till dagbakjour. Gäller t ex kirurgi utom urologi, barn, ögon, öron. Dagbakjourer finns alltid tillgängliga men kan ibland behöva ringa tillbaka senare om de är upptagna med en patient.

Rapid Access to Consultative Expertise (RACE) började som ett utvecklingsprojekt i British Columbia Canada. Där har organspecialister egna mottagningar, utspridda i större och mindre städer. Någon direktkontakt med sjukhus har inte allmänmedicinerna, mer än möjligen med akut-mottagningarna. Innan RACE infördes var det inte helt lätt att snabbt nå den specialist man ville eller någon inom samma område när man behövde det. Systemet är uppbyggt för ett stort antal Family Physicians (ca 2 500). Blekinges har knappt 60 (privata vårdgivare inräknat).

Bedömning

Modellen i British Columbia går inte att direkt applicera på Blekinge. Att dra direkta slutsatser av projektet, t ex färre besök på akuten och sjukhusmottagningar, är mycket svårt då kontext och förutsättningar är helt annorlunda.

Den specialiserade vården idag är uppdelad i subspecialiteter, vilka även inbördes hänvisar till varandra. Kunskapsmassan inom subspecialiteter har blivit så stor att man numera sällan gör bedömningar utanför det egna området. Ett stort antal telefonkonsultläkare skulle alltså krävas för att täcka in även de vanligaste områdena. Därtill behöver en specialist som kontaktas ha kunskap om vilka behandlingsmetoder landstingets kliniker har och de läkemedel och den utredningsgång som används.

Även om allmänläkare skulle kunna ringa relevant specialist medan patienten är på plats, är detta knappast inte görligt idag. Högt tempo, produktionskrav och komprimerade mottagningstider ger inte utrymme för sådana samtal. Dessa görs idag när mottagningen är slut för dagen, på lunch, under fikapaus eller när administrativ tid är avsatt. Detta förhållningssätt gäller givetvis inte akut sjuka patienter.

Fördelen med det gemensamma journalsystem som Landstinget Blekinge har, innebär att den som svarar på en förfrågan direkt kan gå in i journalen från vårdcentralen, göra sin bedömning och sedan skicka ett svar. I Estland kan allmänläkaren skicka en förfrågan till specialist inom lämpligt område och få svar inom fem dagar. Möjligen skulle en tidsram, för när en förfrågan som inte kan lösas direkt senast ska besvaras, vara något för Blekinge att prova.

Det finns utifrån ovanstående bedömning inte anledning att i dagsläget initiera en utredning enligt motionens intentioner.

Förslag till beslut

Att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

Att avslå motionen

Karlskrona enligt ovan

Teo Zickbauer (s)
Ordförande
Nämnden för Primärvård och Folk tandvård

Rosemarie Nilsson
Förvaltningschef primärvården

